

**Белорусский государственный университет
Факультет международных отношений**

Кафедра международных отношений

Реферат дипломной работы

**«Современное состояние и тенденции европейской
интеграции»**

**Кучукова Виктория Яковлевна,
руководитель Чесновский Мечислав Эдвардович**

2015

РЕФЕРАТ

дипломной работы Кучуковой Виктории Яковлевны
«Современное состояние и тенденции европейской интеграции»;
Минск: БГУ, 2015, 48 с., использованных источников – 70.

Ключевые слова: ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ, РЕГИОНАЛЬНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ, ЕВРАЗИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЮЗ, ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ, СИСТЕМНЫЙ КРИЗИС ЕС, ЕВРОСКЕПТИЦИЗМ, СЕПАРАТИЗМ, ГЕОПОЛИТИЧЕСКАЯ РОЛЬ ЕС, ИНТЕГРАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА ЕС, ЕПС, «ВОСТОЧНОЕ ПАРТНЕРСТВО», «НОВАЯ» И «СТАРАЯ» ЕВРОПА, «ИНТЕГРАЦИЯ ИНТЕГРАЦИЙ».

Объектом исследования выступают современные интеграционные процессы в Европе, происходящие на пространстве Европейского союза и Евразийского экономического союза; *предмет исследования* – изменения, которые переживала европейская интеграция на протяжении 2007–2015 гг.; *цель исследования* – определить источники, элементы, направления и приоритеты политики расширения Европейского союза, возможности «интеграции интеграций» на континенте.

Методы исследования: в методологическую основу дипломной работы положены принципы системности и методы исторического познания: синхронный, хронологический, метод анализа ситуации. Применялись приемы косвенного и инструментального наблюдения (телевидение, интернет). Среди экспликативных методов следует назвать ивент-анализ, а также моделирование как вид прогностического метода.

Полученные результаты и их новизна: В настоящей работе большое внимание уделяется преодолению кризиса в рамках ЕС, реформированию его институтов, выработке путей углубления европейской интеграции и влиянию кризиса на политику его расширения. Анализируется характер и масштаб кризиса, его влияние на внутривнутриполитическую обстановку, на динамику уровня бедности, безработицы, рост национализма и тенденций сепаратизма. Кризис провел разделительные линии внутри ЕС: между севером и югом, между «старой» и «новой» Европой, что породило проблему целостности. Раскрыта суть пересечения стратегических интересов и взаимозависимости политики интеграционных объединений в Европе, а именно ЕАЭС и ЕС.

Рекомендации по использованию: выводы исследования могут быть использованы для продолжения исследования интеграционных процессов в Европе, при подготовке монографий и учебников, при разработке лекционных курсов, связанных с европейской интеграцией.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы подтверждается использованием широкого круга источников и исследований по теме, на 75 % которых сделаны текстовые сноски; самостоятельным раскрытием содержания разделов и формулированием выводов.

РЭФЕРАТ

дыпломнай працы Кучуковай Вікторыі Якаўлеўны
“Сучасны стан і тэндэнцыі еўрапейскай інтэграцыі”;
Мінск: БДУ, 2015, 48 с., выкарыстаных крыніц – 70.

Ключавыя словы: ЕЎРАІНТЭГРАЦЫЯ, РЭГІЯНАЛЬНАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ, ЕЎРАЗІЙСКІ ЭКАНАМІЧНЫ САЮЗ, ЕЎРАПЕЙСКІ САЮЗ, СІСТЭМНЫ КРЫЗІС ЕС, ЭКАНОМІКА КРАІН ЕС, ЕЎРАСКЕПТЫЦЫЗМ, СЕПАРАТЫЗМ, ГЕАПАЛІТЫЧНАЯ РОЛЯ ЕС, ІНТЭГРАЦЫЙНАЯ ПАЛІТЫКА ЕС, ЕПС, “УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА”, “НОВАЯ” І “СТАРАЯ” ЕЎРОПА», «ІНТЭГРАЦЫЯ ІНТЭГРАЦЫЙ».

Аб’ектам даследавання выступаюць сучасныя інтэграцыйныя працэсы ў Еўропе, якія адбываюцца на прасторы Еўрапейскага саюза і Еўразійскага эканамічнага саюза; *прадмет даследавання* – змены, якія перажывала еўрапейская інтэграцыя на працягу 2007–2015 гг.; *мэта даследавання* – вызначыць крыніцы, элементы, напрамкі і прыярытэты палітыкі пашырэння Еўрапейскага саюза, магчымасці «інтэграцыі інтэграцый» на кантыненте.

Метады даследавання: у метадалагічную аснову дыпломнай працы пакладзены прынцыпы сістэмнасці і метады гістарычнага пазнання: сінхронны, храналагічны, метады аналізу сітуацыі. Ўжываліся прыёмы ўскоснага і інструментальнага назірання (тэлебачанне, інтэрнэт). Сярод эксплікацыйных метадаў варта назваць івэнт-аналіз, а таксама мадэляванне як від прагнастычнага метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: У дадзенай працы вялікая ўвага надаецца пераадоленню крызісу ў рамках ЕС, рэфармаванню яго інстытутаў, выпрацоўцы шляхоў паглыблення еўрапейскай інтэграцыі і ўплыву крызісу на палітыку яго пашырэння. Аналізуецца характар і маштаб крызісу, яго ўплыў на ўнутрыпалітычную абстаноўку, на дынаміку ўзроўню беднасці, беспрацоўя, рост нацыяналізму і тэндэнцый сепаратызму. Крызіс правёў раздзяляльныя лініі ўнутры ЕС: паміж поўначчу і поўднем, паміж «старой» і «новай» Еўропай, што спарадзіла праблему цэласнасці. Раскрыта сутнасць перасячэння стратэгічных інтарэсаў і ўзаемазалежнасці палітыкі інтэграцыйных аб’яднанняў у Еўропе, а менавіта паміж ЕАЭС і ЕС.

Рэкамендацыі па выкарыстанні: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны для працягу даследавання інтэграцыйных працэсаў у Еўропе, пры падрыхтоўцы манаграфій і падручнікаў, пры распрацоўцы лекцыйных курсаў, звязаных з еўрапейскай інтэграцыяй.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы пацвярджаецца выкарыстаннем шырокага кола крыніц і даследаванняў па тэме, на 75 % якіх зроблены тэкставыя зноскі; самастойным раскрыццём зместу раздзелаў і фармуляваннем вынікаў.

DIPLOMA WORK SUMMARY

Kuchukova Viktoryia Yakovlevna

“CURRENT SITUATION AND TRENDS OF EUROPEAN INTEGRATION”;

Minsk: 2015, 48 P., References – 70.

Keywords: EUROPEAN INTEGRATION, REGIONAL INTEGRATION, THE EURASIAN ECONOMIC UNION, THE EUROPEAN UNION, SYSTEMIC CRISIS OF THE EU, THE EU ECONOMY, EUROSCEPTICISM, SEPARATISM, THE GEOPOLITICAL ROLE OF THE EU, THE INTEGRATION POLICY OF THE EU, “EUROPEAN NEIGHBOURHOOD”, EASTERN PARTNERSHIP, THE "OLD" AND "NEW" EUROPE, "INTEGRATION OF INTEGRATION".

The object of the research is the modern integration processes in Europe, taking place in the European Union and the Eurasian Economic Union; *the subject of the research* is changes experienced by European integration throughout the years 2007-2015; the purpose of the research is to identify sources, elements, the direction and priorities of the European Union enlargement policy, the possibility of "integration of integration" within the continent.

Methods of the research: in the methodological basis of the thesis are systemic principles and methods of historical knowledge: synchronous, chronological, method of analysis of the situation. Techniques of indirect and instrumental observation (TV, internet) were used. Among explicative methods should be called event-analysis and modeling as a kind of predictive method.

The results of the work and their novelty: much attention is paid to the crisis within the EU, reforms of its institutions, developing of ways of deepening European integration and the impact of the crisis on its expansion policy. Analyzes the nature and scale of the crisis, its impact on internal political situation, on the dynamics of poverty, unemployment, the growth of nationalism and trends of separatism. The crisis created dividing lines within the EU, between north and south, between the "old" and "new" Europe, which gave rise to the issue of integrity. The essence of the intersection of strategic interests and interdependence of policy of integration associations in Europe, namely the EEU and the EU is described.

Recommendations on the usage: the recapitulation and ideas can be used for the continuation of the integration processes in Europe, for the preparation of monographs and textbooks, for the development of the lecture courses, which are connected with European integration.

Authenticity of the materials and the results of the diploma work are confirmed by the usage of a wide spectrum of sources and researches dedicated to the theme, the 75 % of which have references; by the unassisted sections' content development and conclusion formulation.